

(המשך עמוד 13)

כזה יושג נחר בהידברות בין שתי המעצמות.

במיקרה זה תחיל עונה של מקהומימכר בין מוסקבה ואשנינגטון, כשכל צד רוצה להשיג יתרונות לבניהסחות שלו במרחב. התמקחות זו יכולה להיות מלחה באינדיה, מעשיקרב מבוקרים ומעשיסחיתה שונים. **אולם בטוח לחלוטין שאם אומי נשוא רוצים הסובייטים בהסדר, ואם נשוא מצריים הוא שותף לרצון זה מרצון או מאונס, יושג הסדר כזה — על אפה ועל חמתה של ממשלת-ישראל.**

דוברים רשמיים בירושלים הציגו את תוכנית-השלום הסובייטית כאיום על קיום ישראל, מזימה לחיסול המדינה, וכי. **אולם למעשה אין הבדל מהותי בין התוכנית הסובייטית ובין תוכנית רוג'רס.** זו גם זו מבוססת על אותם העקרונות, עם הבדלים מסויימים (ראה מיסגרת).

- העקרונות הם:
- ישראל תסוג לגבולות ה-4 בי יוני, עם שינויים קלים. (שנוי במחלוקת: האם תיכלל רמת-הגולן בהסדר, כל עוד הסורים אינם שותפים לו; מה יהיה מצב ירושלים; אילו שינוייגבול קלים באים בחשבון.)
- הערבים יפסיקו את הלוחמה וייו-צו מצב של שלום (אך לא חווה-שלום, העקרונות הם:)

ממשלת ישראל, שאין בה אף שר אחד המוכן לקבל את גבולות ה-4 בינוי, מתנגדת בהריפות לתוכנית רוג'רס, לתוכנית הסובייטית ולהחלטת מועצת-הביטחון גם יחד.

כך נוצר מצב כימעט אבסורדי: ממשלת-ישראל מקווה שבוויכוח במוסקבה ינצחו אויבי הסדר השלום, ותתקבל דעתם של המני היגים הקיצוניים, הרוצים בעימות צבאי סובייט-ישראלי.

החלטה זו לא באה מפני שמישהו ניתח ברצינות מה יקרה במיקרה של עימות כזה. אלא מתוך התנגדות להסדר שאין בו סיפוח שחיים.

מכיוון שהסדר כזה מכוונג בירוי שלים כסכנה מס' 1, לא התפנה איש לחשוב על סכנה מס' 2, שי היא לאין שיעור יותר חמורה: מלחמה ישראלית-סובייטית שת תהיה מעין מלחמת-פינונגר הרשה, או ויאפינאם שנייה.

המחשבה על סכנה זו נמנעת, מפני ששורת בצמרת ישראל אמונה כמעט משיחית שבמיקרה כזה תחוש אמריקה לעזרת ישראל, או שיקרה נס אחר. איש לא חשב מה יקרה לישראל אם אכן יתפתח עימות אמריקאי-סובייטי במרחב.

סכנה איומה

א ידו היתה קיימת בישראל ממשלה המשותפת מתאווה-הסיפוח. היתה בוח דאי נוקטת בצעדים הבאים:

- פותחת בסדרת מגעים חשי איים עם נציגי ברית-המועצות,

פודאורני, ברז'ניב וקוסיגין בקרמלין: מה היא ההחלטה?

כדי לעמוד על כוונתיה האמיתיות — מבלי לוותר באותו זמן על הצעדים הקרביים הדרושים להגנת המדינה.

● שמה את הדגש, במגעים אלה, על פירוט לוחי-הזמנה ושאר הפרטים בתוכנית הסובייטית — כלומר, דואגת לכך שלא תהיה נסיגה לפני שייחצר מצב-שלום והסדרי ביטחון, אלא שהדברים ישולבו כך שכל נסיגה תהיה, בכל שלב, אחרי מתן תמורה מתאימה מצד הערבים.

● משתדלת לנהל מדיניות עצמית אית כלפי ברית-המועצות, כדי להעמידה על כך שיש לה מה להרוויח משינוי עמדתה כלפי ישראל.

באופן אלטרנטיבי היתה ממש" לה כזאת משתדלת, כמוכן, להי שיג הסדר ישיר עם עבר-אלינאי צר, על פי עקרונות החלטת מוי עצת-הביטחון, כפי שהציע נשוא מצריים — בלי רוג'רס וכלי הסובייטים.

נדמה שממשלת ישראל אינה מסוגלת לא לכך ולא לכך. היא עדיין לוחמת את המלחמה של אתמול — למען סיפוח שטחים — מבלי להבין שעם נסיסת הגורם הסובייטי למישחק השתנה המצב מעיקרו.

לכן גזרה ממשלת-ישראל על עצמה בעת מצב של צד פאסיבי. הכדור הוא כולו בידי הסובייטים: אם ירצו בהסדר-שלום, ישיגו אוי תו ויכפו אותו יחד עם האמריקאי אים. אם לא ירצו — עומדת ויש ראל בפני סכנה שלא היתה כרוג מתה מאז דרך ראשון הכיל"ויים על אדמת ארץ-ישראל.

במדינה

יחסי-חוק

צה"ל עוזר

לסינגפור

סינגפור עם שחר. הנמל של ג'ורנג, הנמצא כשניי-עשר קילומטר ממזרח לעיר, רוחש כקן נמלים. ארגונים חתומים, לוחות מלדה ומאות טונות של מט, מורדים מאוניות המשא ומועברים מל במשאיות ככדות העירה.

ואו, מגיחים על הרציף שני טנקים מסוג אי.אם.איס 13 מבלי לאבד שניה, הם פונים מיד לשער היציאה של הנמל. אחרי הם מופיעים עוד שניים ועוד שניים. צמי די, הם רועמים לעבר השער. סך-הכל 50 טנקים מאותו סוג עוזבים את הנמל ופונים במהירות לגונגל העכות המקיף וסוגר מפני עיניים סקרניות את בית-הספר הצבאי של סינגפור. צרפת לא מכרה מעולם טנקים אלה לסינגפור. אם כן, מי מכר?

ישראלים במקום ה"גורקה". כי עשרים גברים לבנים, בכגדים אורחיים, עומדים בפניה מרוחקת של הרציף ומפקי חים על הורדת הטנקים, והעברתם לעבר הגונגל. מי הם? לסינים של סינגפור היתה בחודשים האחרונים הזדמנות אחת או שתיים לשוחח איתם — באנגלית — הסינים יודים עים שהלבנים אינם אלא מהנדסים אגרונומיים ממכסיקו, שבאו לסינגפור כדי לעזור בפיתוחה הכלכלי. האומנם? עם סיום מיכ צע הורדת הטנקים, באותו שחר סינגפורי, הורידו עשרים הגברים הלבנים את בגדיהם האורחיים ולבשו מדים. איזה מדים? את התשובה על כך סירסם השבועון הצרפתי וולר אקסואל, המוקדש לעניני מדיניות ופינוסים:

"הסוד, שנשמר בקפדנות זמן רב, אינו סוד יותר. כל ילד בסינגפור יכול לומר היום שהמהנדסים אינם מכסיקאים. הדוקטור גאו קאנג סוה, שר-האיצר הסינגפורי, הודיע שהממשלה הסינגפורית החליטה להקדיש 10 אחוז מההכנסות ברוטו של המדינה להקמת צבא לאומי. מר ג'ורג' בוגאר, המזכיר הקי בוע של שר-הפנים וההגנה הסינגפורי, גילה באופן רשמי את הסוד שלא היה סוד יור מזה זמן רב: "מומחים של הצבא הישראלי יתפסו את מקומם של האנגלים ואנשי הגורקה בסינגפור... עשרים הלבנים נמל, לא היו אלא קציני צבא ישראליים וחמישים הטנקים אינם אלא עודפי ציוד של הצבא הישראלי, שנרכשו מידי הצרפתים בשנת 1966 ונמכרו לצבא הסינגפורי. צבא אינו קיים עדיין, אך יוקם, תחת פיקוחם של קציני צה"ל."

"האנגלים יעזבו סופית את סינגפור בשנת 1971. אי הודאות של המצב בחייטנאם ומצב האמריקאים שם והמהומות הגזעיות במאלזיה, מאלצות אותנו להקים מהר מאד צבא לאומי סינגפורי. צבא בעל עוצמה וניידות, כמו הצבא הישראלי... מסכם את דברי המזכיר, שר הפנים וההגנה עצמו."

"מה תהיה צורתו של הצבא הסינגפורי הצעיר? באיזה נשק ישתמש? הנשק הקל יהיה ברובו אמריקאי. הרובה האישי — ת. 13. הבוקות ומכונות היריה תהיינה גם הן מתוצרת אמריקאית. לעומת זאת, תהייה האחזירה על סהרת הכלים האנגלים, מלבד כמה הליקופטרים קלים אלפאט מתוצרת צרפת. הארטילריה כולה תהיה ישראלית וחלק הארי שבה יהיו המרגמות הככדות של 122 מ"מ המיוצרות בישראל תחת רישון פינלנדי."

"את מקומו של מי יתפוס הצבא הסינגפורי החדש? בעיקר את מקומם של חיילי הגורקה הנוודים, יחידות הקומנדו המובחרות של הצבא הבריטי. על קציני צה"ל השוהים בסינגפור הוטלה המשימה להקים צבא כזה, שיהיה מורכב מיחידות קטנות ומובחרות. הצבא החדש יהיה מורכב מי 7500 אנשי קבע, שיאורגנו בשישה גדודים.

מלחמה בקומניסטים. נגד מי מסוגל צבא זה להילחם? עקרונות, חתמה סינגפור עם מאלזיה הסכם הגנה משותף. מדורמה נמצאת אינדונזיה, אך כל עוד שלט בממשלת ג'אקארטה הגנרל סוהרטו, הפרואמריקאי, אין לשער שהרעה תיפתח מדרום. אם כן, מה הפחד? לא מפני הענק הסיני השוכן לו רחוק אלא מפני הקבוצות הקומוניסטיות הרוחשות בסינגפור ומאיימות להפיל את המישטר. האם זה מוכיר משהו?! בכל מקום שוא לים היום אם צה"ל ילחם בסובייטים. אי שם בסינגפור, נלחם כבר צה"ל בקומוניזם

הסיני או הסובייטי. אבל הוא עושה זאת מאחורי הקלעים.

ריגול

האיש שלנו בבירות

האם יכולים קציני כיון ישראלים לטייל בהרחבות בירות כרצונם ולהתגורר בבתי-מלון בירותיים בוותם האמיתית? לדברי השבועון הלבנוני אלאחראן (החופשיים או הלבירליים), התשובה היא חיובית בהחלט. לא מכבר סירסם שבועון זה, הקרוב בדיעותיו לחזית השיחרור הערבית, ידיעה תחת הכותרת: "רבסון ישראלי בבירות."

וזה נוסח הידיעה הסנסציונית: "ביום ה-16 לחודש יוני הגיע רבסון מצה"ל יצחק עור, לביקור חסוף בבירות. הוא התגורר במלון פאנדוס כשברשותו דרכון אמריקאי.

יש לציין כי אותו רבסון יצחק עור ביקר החודש פעמיים בעיר בירות, ותמיד בזמנים שמתרחשים או עומדים להתרחש בהם מאורעות רציניים.

"גראה שהשלטונות הלבנוניים", ממשיך השבועון, "המתינו לפעולות בידון כדי לפעול גם הם, וכמו בכל הזדמנות דומה החלו הסוכנים הציוניים להגיע לביירות ולרבות עמון. ביקורים אלה, אשר הנסחר בהם גדול יותר מהגלוי מגלים את הקשר הקיים בין סוכני ארצות-הברית בבירות לבין ישראל."

עיתונות

עושה צרות

גולדה

מה קורה להארץ? אין ספק, כי היומון המכובד והסולידרי הוא כיום העיתון היומי האופוזיציוני החידי במדינה.

גרשום שוקן, עורכו ובעליו של הארץ, מסביר זאת כך: "אולי מפני שגישתי היא שתפקידנו להיות אך ורק עיתון. איננו משתדלים להיות חברים ומקובלים על ידי החוגים החשובים. יש במערכת שלנו פחות היסוסים לכתוב דבר שיעורר אישביעות רצון מאשר במערכות אחרות... בחברה הישראלית הקטנה והמגובשת כל אחד רואה את עצמו חלק מהמימסד או הצמרת. או שייך לבוחשים בקדרה. אנחנו רואים את עצמנו כעיתון."

היה זמן שבמערכת הארץ שמו את הדגש על מאמרים ודעות. היום אי-אפשר לטעות: הדגש הוא על חדשות, ועל ריעי נון צורת הגשתן. בבית הישן ברחוב מוא"ה בתל-אביב, מכונים כולם להעניק את האש-ראי על הרענון לעורך-המישנה החדש-יחסית יאיר קוטלר. כאיש הראשון שהגיע לעמדה זו בעיתון מתוך שורות הכתבים

עוזר שוקן
"אנחנו רק עיתון"

ולא כתב-המאמרים, הפך את המירוק אחר הידיעה המהירה והבלעדית לתרגיל-חובה. בישיבות הנהלת המערכת, בה היה עד לפני זמן קצר רוב מוחלט לאנשי המאמרים, מכניס קוטלר תחושה של דחיפות רפורטרית — דבר המשמח מאוד את שוקן עצמו. אך למרות מהפכה זעירה זו בצורה ובדגש המערכתית, נשארה עדיין השפעתו